BEGRO-TING 2026

OMGEVINGSDIENST **REGIO ARNHEM**

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

04 **Voorwoord: 2026: Robuust, verkiezingen en ravijn**

06 **Inleiding**

08 **Hoofdstuk 1**

013 **Hoofdstuk 2**

016 **Hoofdstuk 3**

020 **Hoofdstuk 4**

022 **Hoofdstuk 5**

025 **Hoofdstuk 6**

BIJLAGEN

028 Bijlage 1. Overzicht producten

029 Bijlage 2. Overzicht diensten

030 Bijlage 3. Overzicht bijdragen klanten

VOORWOORD

2026: ROBUUST, VERKIEZINGEN EN RAVIJN

Bij dezen de Begroting voor het jaar 2026 van Omgevingsdienst Regio Arnhem. Op het moment van schrijven, weet ik nog niet welke knopen de besturen van de Gelderse omgevingsdiensten hebben doorgehakt. Knopen, die na het verschijnen van het advies van de commissie Van Aartsen en het daaropvolgende Interbestuurlijk programma Versterking VTH (IBP-VTH), vragen om de goede keuzes.

Het gaat immers over de toekomst van de omgevingsdiensten en hoe we als Gelderse omgevingsdiensten het meest efficiënt en effectief kunnen zorgen voor de leefomgeving? En hoe we de kwaliteit van onze professionals kunnen verbeteren en met de omgevingsdiensten samen kunnen werken aan standaardisering en uniformering in data en informatievoorziening? Grote vragen die ook in 2026 in de aansturing van onze organisatie en onze bedrijfsvoering raken.

Zoals gezegd is de aanleiding de opdracht vanuit het Rijk om robuust te worden, kwalitatief en financieel. Aan de elf gestelde criteria voldoen we als ODRA. We zijn robuust en dat vindt u terug in deze Begroting. Maar van achterover leunen is geen sprake. We staan voor een stevige uitdaging om de volgende stappen te zetten. Daar zullen we onze partners intensief bij betrekken.

2026 is voor de tien gemeenten waar wij voor werken, een dubbel bijzonder jaar. In maart gemeenteraadsverkiezingen en vanaf 1 januari moeten de colleges de bezuinigen op het gemeentefonds verwerkt hebben in een sluitende begroting. Ga er maar aanstaan.

De nieuwe raadsleden en wethouders beginnen onder een ander gesternte, met minder financiële ruimte en grotere opgaves. We zullen de raadsleden en colleges in 2026 snel bijpraten over de ontwikkelingen in het domein milieu en bouw en onze rol, vergunningen, toezicht en handhaving. We zullen de nieuwe colleges en gemeenteraden het Meerjarenplan van ODRA toelichten en aanbieden om mee te denken over strategieën en oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen waar gemeenten en de provincie voor staan.

Onze inzet kan wellicht helpen om de gevolgen van de bezuinigingen, het Ravijnjaar 2026, iets te verlichten. We kijken er hoe dan ook naar uit met de huidige en nieuwe colleges samen te werken aan een veilige, schone en gezonde leefomgeving. Ons meedenken begint niet op 1 januari, dat is met de presentatie van deze Begroting begonnen.

Ik kijk uit naar continuering van de prettige samenwerking met onze partners.

Ruben Vlaander

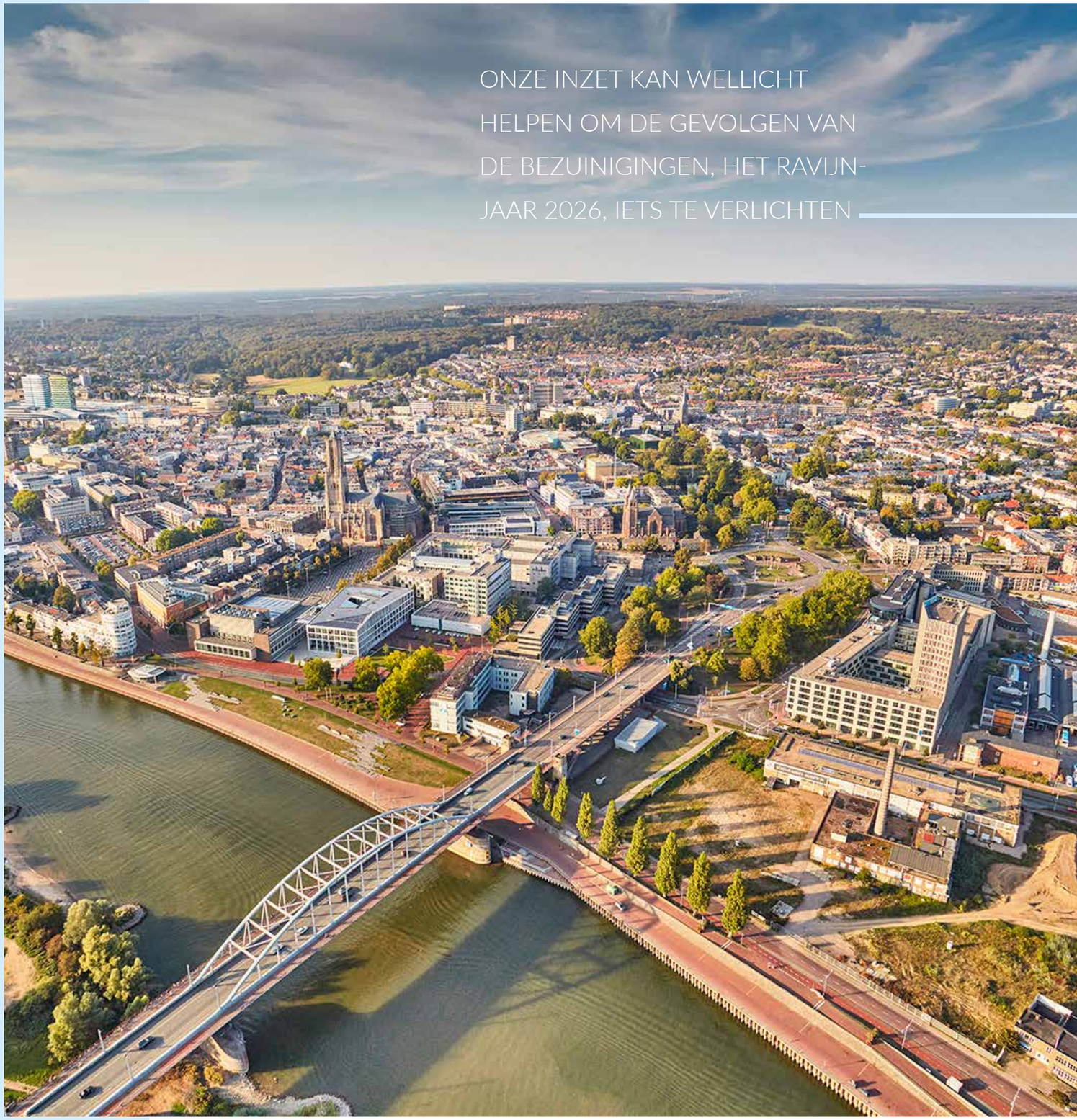

INLEIDING

In december 2024 is de kadernotitie 2026 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De kadernotitie 2026 vormt het uitgangspunt voor deze begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 samen met de concept werkplannen voor 2026. De werkplannen 2026 zijn met de partners opgesteld in februari 2025 en gebaseerd/geëxtrapoleerd op de werkplannen 2025.

De begroting 2026 is beleidsarm, het Meerjarenprogramma 2025-2028 vormt net als in 2025 de basis voor de begroting 2026. Bij de toelichtingen op de tabellen worden de uitgangspunten toegelicht waarop de begroting 2026 is gebaseerd. Die bestaan uit de kaders en normen die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld en gebaseerd op de geldende CAO, verplichtingen, indexeringen en trendontwikkelingen vanuit de realisatie(s) van afgelopen jaar 2024.

UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEGROTING 2026

1.1 PDC - 2025/2026

In april 2024 heeft het bestuur de PDC voor 2025 vastgesteld Deze PDC hanteren we ook voor de begroting 2026.

1.2 TAAKVELDEN EN PROGRAMMA'S

Binnen het Gelders Stelsel is de afspraak gemaakt dat onze werkzaamheden worden gecategoriseerd in programma's en taakvelden. We werken tot nu toe binnen ODRA met drie taakvelden (milieu, bouw en algemeen) en vijf programma's (vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, projecten). Ons systeem van 'beheerste outputfinanciering' blijft in 2026 overeind. We zien 2025 als jaar om ons te herbezinnen op de financierings- en verantwoordingsmethodiek.

1.3 FINANCIERINGSSTRUCTUUR

Sinds 2018 werken we vanuit de afspraken over 'beheerste output-financiering'. Deze methodiek houdt in dat we werken met een mix van financieringen. Per productcategorie geldt een ander regime:

- Provinciale programma's worden afgerekend op basis van nacalculatie van de gewerkte uren.
- De werkprogramma's voor partners en collega OD's in Gelderland: afgenomen 'producten' worden afgerekend met een vaste prijs, de 'diensten' met nacalculatie op uren en de gezamenlijke diensten met een vaste prijs voor het geheel.
- De diensten aan derden is geheel op nacalculatie basis van de bestede uren.
- Materiele kosten (out of pocket) worden veelal 1 op 1 doorbelast zonder toeslag.

In onderstaande tabel 1 met de kerncijfers van de productie is het kader vanuit de productcategorieën (PDC) weergegeven.

De cijfers in de raming 2026 zijn bepaald door extrapolatie van de diensten in de werkpakketten 2025 (vastgesteld op 1 november 2024), met inachtneming van eerder geformuleerde trends in het MJP 2025-2028. Het aandeel diensten neemt door veranderingen in de PDC 2025 toe naar 61%. De overhead komt uit op 26,8 % van de omzet. Dit is iets hoger dan in 2025, dat komt doordat bij huisvesting wordt rekening gehouden met de huur van een extra verdieping.

We verwachten voor 2028 een omzet van afgerond € 28 miljoen. De stijging ten opzichte van de begroting 2025 wordt enerzijds veroorzaakt door een indexatie en anderzijds door een toename in het aantal diensten bij zowel Bouw als Milieu.

1.4 BENCHMARK: TARIEF OPBOUW EN ANDERE UITGANGSPUNTEN

Wij vergelijken ons tarief onder meer met "de handleiding overheids-tarieven", met name waar het gaat over het tarief, de overhead en over het aantal productieve uren per fte. De handleiding overheidstarieven geeft een gemiddelde tariefsopbouw weer, welke gebaseerd is op een breed scala van overheidsdiensten. In de opbouw wordt onderscheid gemaakt tussen gemiddelde kosten voor overhead en personeelskosten (direct = lonen; indirect = bijkomende kosten). We zien bij ons vooral een verschil in de kosten voor huisvesting en kantoorautomatisering. Bij de personeelskosten hebben we ons tarief vergeleken met de loonkosten in de gemiddelde schaal voor onze organisatie. We zien dat ons tarief gelijk is aan het landelijke beeld van overheidsorganisaties.

Voor deze Voorjaarsbegroting 2026 is ook gekeken naar de tarieven van andere omgevingsdiensten. De tarieven voor 2026 zijn nog niet bekend. We maken daarom een vergelijking met de tarieven 2025. De tarieven variëren tussen € 90,- voor omgevingsdienst RUD Utrecht, tot € 135, voor omgevingsdienst RUD Noord Limburg. Hierbij moet worden aangetekend dat een aantal diensten een apart tarief gebruiken voor aanvullende diensten. Met een tarief van € 104,- staat de ODRA op de 4e plaats. Er is een groot aantal omgevingsdiensten dat tarieven hanteert boven de € 115,- per uur. Daarbij moet (zoals in elke benchmark) worden aangetekend dat omstandigheden (bv huisvesting, type werk) kunnen verschillen.

Tabel 2: Omzetontwikkeling vanaf 2024

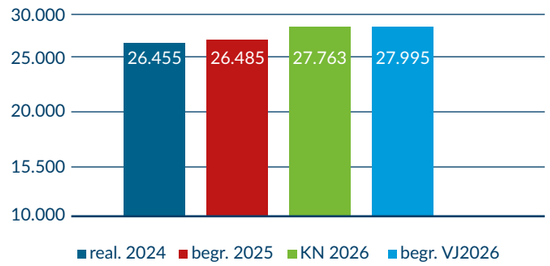

Tabel 1: Kerncijfers productie

Begroting 2026 op hoofdlijnen x € 1.000	Realisatie 2024 Aantallen	Realisatie 2024 in €		Begroting 2025 Aantallen	Begroting 2025 in €		KN 2026 Aantallen	KN 2026 In €		Aantallen	Capaciteit (uren)	Begr. VJ 2026 in €	
Baten													
Producten (obv aantallen)		6.406	24,5%	9.186	8.331	31,5%	9.186	8.136	29,3%	9.021	74.216	7.941	28,4%
Diensten (obv uren)	8.180	16.208	61,9%		15.602	59,0%		16,545	59,6%		158.923	17.005	60,7%
Gezamenlijke diensten	163.980	2.310	8,8%		2.199	8,3%		2.604	9,4%		22.219	2.498	8,9%
Materiële kosten		931	3,6%		333	1,3%		355	1,3%			355	1,3%
Rentebaten		176		pm				120				0	
Vrijval balansposten		157		pm				3				196	
Totaal baten		26.188			26.465			27.763			255.358	27.995	
Lasten	aantal fte			aantal fte	x € 1.000	73,7%	aantal fte	x € 1.000	73,7%	aantal fte		x € 1.000	73,2%
Lasten programma's	186,3	19.274	73,8%	181,2	19.501	26,3%	182,7	20.463	26,3%	183,7		20.483	26,8%
Lasten overhead	45,4	6.841	26,2%	39,1	6.964		42,0	7.298		42,0		7.511	
Totaal lasten	231,7	26.121		220,4	26.465		224,7	27.762		225,7		27.994	
Gem. kengetal producten	8,2			8,9			8,3			8,2			
Tarief per uur	95,00			€ 104,00	tov 2024	5,1%	€ 107,00	tov 2025	2,9%	€ 107,00	tov 2025	2,9%	2,9%
Saldo		67			0			1				1	

Voor 2025 begroten wij een tarief van € 104,-. Voor 2026 verwachten we een stijging met 2,9% ten opzichte van 2025, naar afgerond € 107,-. Voor 2026 wordt door het CPB (mev) een index van 3,8% (bovenop 2025) gehanteerd voor de lonen. Voor materieel geldt gemiddeld 2,7% per jaar.

Tabel 3: Tarief opbouw in relatie tot benchmark

Tariefopbouw in €	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Benchmark
Personeelskosten direct	€ 73	€ 76	€ 78	€ 71
Personeelskosten indirect	€ 16	€ 17	€ 19	€ 23
Materieel				
• huisvesting & facilitair	€ 4	€ 3	€ 4	€ 9
• ict	€ 3	€ 4	€ 3	€ 5
• overige kosten	€ 3	€ 4	€ 3	€ 5
Overhead	€ 10	€ 11	€ 10	€ 19
Beleidsruimte*				-€ 6
Totaal	€ 99	€ 104	€ 107	€ 107
• stijging tov voorgaand jaar		5,10%	2,9%	
Aantal productieve uren	1.400	1.358	1.355	1.355

1.5 TRENDS PER TAAKVELD EN PROGRAMMA EN AANTALLEN PRODUCTEN & DIENSTEN

In de tabellen 4 en 5 is de omzetontwikkeling van de afzonderlijke taakvelden en programma's weergegeven. Bij de programma's zijn de stelseltaken niet opgenomen. In de grafieken is de omzet (x € 1.000) van respectievelijk 2024, begroting 2025 en kadernota 2026 aangegeven.

- De omzet in 2026 is vergelijkbaar met 2025, we zien een lichte stijging bij milieu. Ten opzichte van de realisatie 2024 stijgt de omzet uit de bouw met € 1,6 miljoen (31%) en bij milieu met € 3,5 miljoen (24%). Dit is toe te schrijven aan het prijseffect en een toename van de diensten bij zowel milieu als bouw. Zie ook tabel 4 en bijlage 1.
- In 2024 zijn veel projecten uitgevoerd. We verwachten dat deze trend zich doorzet. In de begroting 2026 is een stelpost opgenomen voor mogelijke projecten van derden. Ten opzichte van de realisatie van de afgelopen jaren is een conservatieve raming opgenomen. Er is vooral rekening gehouden met projecten die al lopen en waarvan we weten dat die zullen doorlopen en projecten waarover verregaande gesprekken lopen.

Tabel 4: Omzet per taakveld

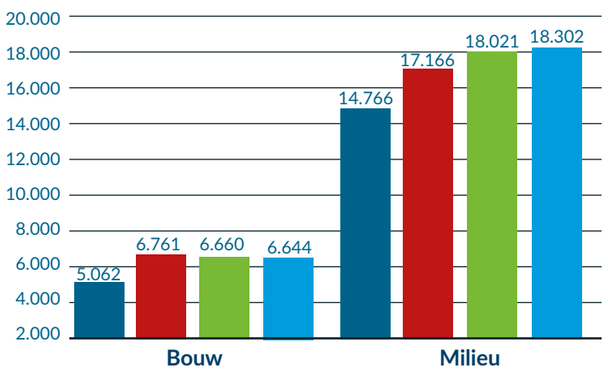

Tabel 5: Omzet per programma

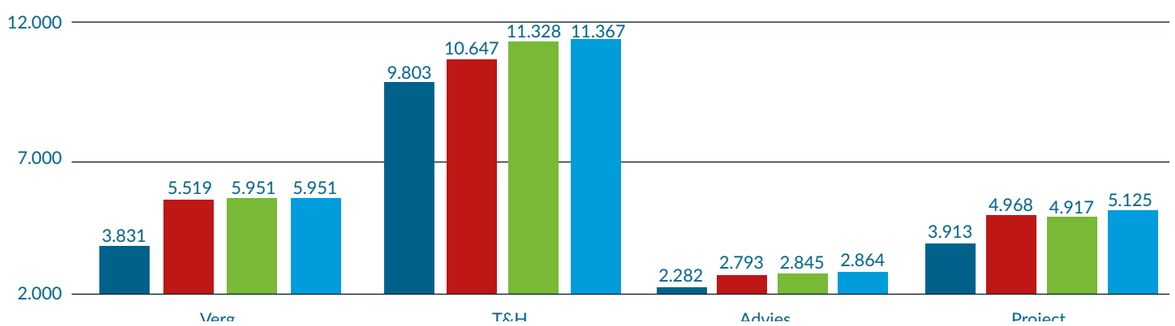

In tabel 6 en 7 wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de aantallen producten en diensten.
In onze huidige producten- en dienstcatalogus (PDC) wordt onderscheid gemaakt tussen diensten (worden op uur-basis afgerekend), producten (via vaste prijs per product) en gezamenlijke diensten; fixed price via een verdeelsleutel.

Tabel 6: Ontwikkeling aantal producten

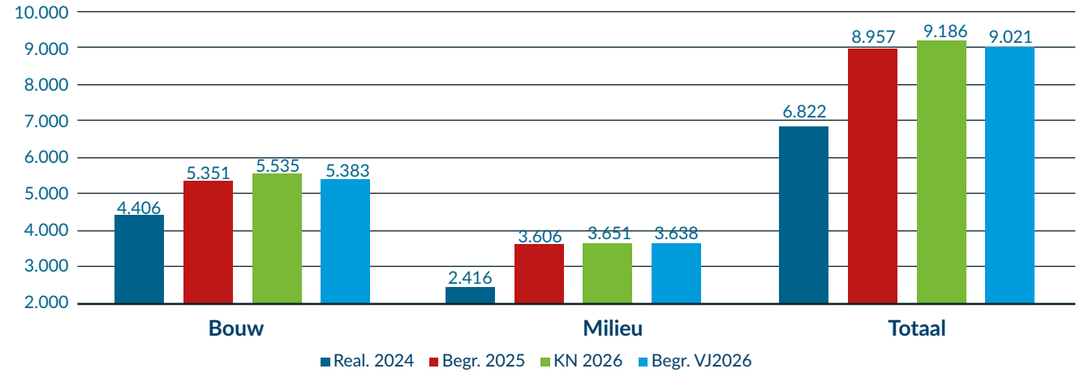

Tabel 7: Ontwikkeling aantal uren diensten

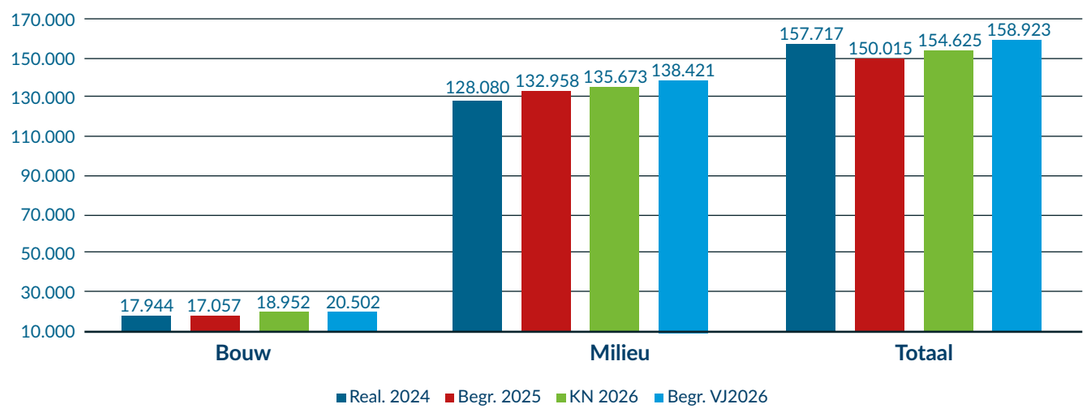

1.6 PROJECTEN EN PROGRAMMA'S EN GEZAMENLIJKE DIENSTEN

In de begroting 2024 – 2025 is een aantal projecten opgenomen binnen de gezamenlijke diensten. Dit betreffen innovatieprojecten. Daarnaast beschikt ODRA over een vrij innovatiebudget. Dit vrij innovatiebudget maakt deel uit van de stelpost projecten. In deze voorjaarsbegroting 2026 bundelen we deze beide posten tot één innovatiebudget voor 2026 en de jaren daarna.

In het kader van de 'robuustheid' wordt een innovatie budget van > 1% van de omzet aangehouden. Voor 2026 ramen we op basis van de projecten in tabel 8 en de projecten in de stelpost 2,2%.

In tabel 8 is een aantal projecten genoemd dat mogelijk in 2026 kan worden opgestart met een indicatie van de omvang. Op de indexering van de tarieven na, is dit budgetneutraal. Het innovatiebudget is nog niet volledig aan projecten toegewezen. Daarom wordt niet het volledige budget voor innovatie zichtbaar in tabel 8. Onder de staf is een stelpost opgenomen, die wordt niet weergegeven in deze tabel. In de stelpost zitten projecten die voortvloeien uit het MJP 2025 – 2028, maar waar-over nog geen volledige overeenstemming is bereikt. In de stelpost zijn ook projecten opgenomen die vorig jaar in de innovatieagenda zaten en dit jaar nog doorlopen, zoals verminderen Nox en fijnstof. De provincie is nog niet akkoord met de invulling van dit project, daarom is het nu opgenomen in de stelpost.

Tabel 8: Innovatie agenda onderdeel gezamenlijke diensten

Innovatie/projecten-agenda x € 1.000	Real. 2024	Begroting 2025	Kadernota 2026	Begroting VJ2026
Programma Omgevingswet	251			
Energie	173	120		
Ontwikkelen effectieve aanpak kleinverbruikers			100	100
Stimuleren circulaire economie	81	150	150	
Verminderen Nox en fijnstof		100	250	
Tegengaan ZZS		30		
Robotisering intakeproces		50		
Verminderen geluidhinder door bedrijfsact.			80	80
Bodemenergiesystemen			30	30
Nader te bepalen / vrij budget innovatie	81	-50		
Totaal	586	400	610	210
Percentage omzet	2,2%	1,5%	2,2%	0,8%
Omzet	26.338	26.465	27.763	27.995

Toelichting tabel innovatie agenda

- Ontwikkelen effectieve aanpak kleinverbruikers: Samen met gemeenten werken we aan een aanpak om bedrijven en kantoren te helpen hun fossiele energieverbruik terug te dringen. Dit is geen doorlopend proces, maar een specifieke taak waarbij we energiecontroles breder inzetten om concrete resultaten te boeken.
- Verminderen geluidhinder door bedrijfsactiviteiten: Samen met partners ontwikkelen we maatregelen om geluidshinder door bedrijfsactiviteiten en ook evenementen te beperken. Denk aan een gerichte aanpak voor stadsvervoerders en organisatoren van evenementen.
- Bodemenergiesystemen: Om grondwaterbeschermingsgebieden beter te beschermen, ontwikkelen we samen met partners een richtlijn voor het verantwoord gebruik van bodemenergiesystemen. Dit helpt ons om deze systemen duurzamer en efficiënter te benutten.
- Het project stimuleren circulaire economie is overgegaan naar een reguliere gezamenlijke dienst, advies afval of grondstof, zie hieronder tabel 9.

Tabel 9: Overzicht gezamenlijke diensten

Gezamenlijke diensten x € 1.000	Thema	Realisatie 2024	Begroting 2025	KN 2026	Begroting VJ 2026	Toelichting
Piketdienst		116	117	121	125	Alle partners
Strafrecht		248	260	260	268	Alle partners
Advies afval of grondstof		0	0	0	101	Alle partners
Data- en ketengedreven services		692	731	724	737	Alle partners
Klantadvisering	milieu	30	42	31	32	Alle partners
Klantadvisering	bouw	413	434	434	591	Bouw partners
Gezamenlijke dienst: alg. deel projecten (Guov)		25			0	Gem. partners
Advies uitvoeringsbeleid		203	429	424	435	Gem. partners
Stelpost besparingen			-194	0	0	Gem. partners
Subtotaal reguliere gezamenlijke diensten		1.727	1.800	1.994	2.288	
Programma Duurzaamheid:	energie	148				Gem. partners
	circulariteit	50				Gem. partners
Programma Omgevingswet:	omgevingswet	139				Alle partners
Gezamenlijk deel innovatiebudget		108	400	610	210	Alle partners
Subtotaal gezamenlijke programma's en projecten		444	400	610	210	
Totaal gezamenlijke diensten		2.171	2.200	2.604	2.498	

De gezamenlijke diensten worden met een vaste prijs opgenomen in de werkprogramma's. Dat geschiedt op basis van de vastgestelde verdeelsleutel, bestaande uit 40% stemverhouding en 60% inwoneraantal. Voor 2025 is deze verdeelsleutel herijkt; vanwege de groei in de bijdrage van Doesburg, Overbetuwe en de Provincie is de verhouding aangepast. De gezamenlijke diensten worden ondergebracht in de betreffende programma's conform tabel 9.

Toelichting tabel 9: gezamenlijke diensten

- De stijging van het budget is voornamelijk een prijseffect.
- Advies afval of grondstof: Dit was het oorspronkelijke project 'Stimuleren circulaire economie' uit het innovatiebudget en valt vanaf 2026 onder de reguliere gezamenlijke diensten.

2

UITWERKING FINANCIEEL BELEID EN KADERSTELLING

In het meerjarenplan is in hoofdstuk 7 het meerjarig financieel beleid (op hoofdlijnen) beschreven. Voor de begroting 2026 is concreet het volgende van belang:

2.1 OUTPUTFINANCIERING: HYBRIDE VORM - PROVINCIALE PROGRAMMA'S

Wij hanteren voor onze VTH-taken met ingang van 2026 een nieuwe risicobenadering (methodiek). Dit betekent dat we minder sturen op output. Daarnaast heeft de Commissie van Aartsen geconcludeerd dat outputfinanciering niet de juiste benadering is voor omgevingsdiensten, en dat er andere financieringsmodellen nodig zijn die meer rekening houden met de complexiteit en de impact van hun werkzaamheden. De Commissie heeft benadrukt dat de kwaliteit van dienstverlening en de impact op de samenleving en het milieu voorop moet staan. Outputfinanciering kan leiden tot een eenzijdige focus op kwantitatieve output in plaats van op de effectiviteit en relevantie van de diensten die worden geleverd.

Dit sluit aan op de grotere focus van de stakeholders op inzet van onze kennis en op onze maatschappelijke bijdragen in plaats van op onze (aantallen) producten. Met het MJP is al een start gemaakt om te komen tot een beter zicht op de publieke waarde van ODRA in relatie tot de maatschappelijke opgaven. We willen 2026 benutten om deze systematiek van het MJP te evalueren en waar nodig te actualiseren of te herijken in combinatie met een verdere doorontwikkeling van de huidige indicatoren voor outcome, input en output: Rijker verantwoorden.

2.2 BESPARINGSDOELSTELLINGEN

In december 2023 hebben de partners gevraagd om scenario's uit te werken voor eventuele besparingen in de begroting, met als achtergrond de verontrustende scenario's voor de gemeenten in kader van de herstructurering van het gemeentefonds in 2026.

Voor de begroting 2026 hebben wij gekeken of de systematiek van risicogericht werken voor onze VTH-taken kan leiden tot een besparing. De eerste conclusies daar zijn dat dit voor 2026 nog niet het geval is. Verder geldt dat veel van de kosten vaste kosten zijn (huisvesting, ICT), en het merendeel van personeelskosten is gebaseerd op de CAO).
De laatste mogelijkheid die dan overblijft is het leveren van minder producten en diensten.

2.3 ORGANISATIEONTWIKKELING, DOELMATIG EN EFFICIËNT WERKEN

We werken continu aan onze doelmatigheid. Dit doen we onder meer door ons traject 'rijker verantwoorden/outcome gericht werken' waarbij we het te berekenen effect vooropstellen. Dat zijn vertrekpunten voor onze procesinrichting, die we zo efficiënt mogelijk inrichten.
Daarnaast zijn er in 2026 een aantal organisatorische ontwikkelingen van belang, die gevolgen hebben voor de budgetten.

- Voldoen aan informatie-wetten: er is veel nieuwe wetgeving waaraan we moeten voldoen. De AVG en informatiebeveiliging, de wet elektronisch publiceren (Web), de Wet digitale toegankelijkheid (Wdt) en de Wet open overheid (Woo, totaal 23 wetten). Deze wetten hebben impact op hoe wij onze informatie opslaan en aanbieden. Om dit verder te ontwikkelen en implementeren is specifieke kennis nodig. Dit leidt tot een hoger adviesbudget.
- Vanaf 2024 is het verplicht dat we onze CO_2-emissie meten en rapporteren. Via een nulmeting in 2024 en ons beleid ten aanzien van duurzaamheid hopen we onze CO_2-emmissie verder te realiseren. Dit beleid van duurzaamheid brengt de nodige investeringen met zich mee.
- Met het oog op toekomstbestendigheid en robuustheid in de uitvoering van alle taken richten wij ons op de versterking van onze dienst. Daartoe is in 2023 een verkenning voor de samenwerking met ODRN uitgevoerd. Eind 2024 hebben de besturen van beide diensten (ODRA en ODRN) het besluit genomen om een mogelijke fusie nader te onderzoeken.

2.3.1 Kwalitatief hoogwaardig personeel

Van alle kosten vormen de personeelskosten het grootste aandeel in de exploitatie, circa 80%. ODRA voert een beleid om continu op vier aspecten de balans te vinden tussen kwaliteit en kosten:

- Strategisch personeelsbeleid: We kennen relatief veel medewerkers die bij de oprichting vanuit de partners zijn overgekomen, met een hogere dan gemiddelde leeftijd, veelal salariëring in de eindschalen en diverse garantietoelagen. De natuurlijke uitstroom (pensioen) is op gang gekomen. Daarnaast zien we dat het verloop, door een dynamische arbeidsmarkt, is toegenomen, circa 8% in 2024. We zien dat het moeilijker is in deze arbeidsmarkt personeel vast te houden.
- Het werk dat moet worden uitgevoerd, wordt complexer. Het aantrekken en behouden van kwalitatief hoogwaardig personeel zal door de krapte op de arbeidsmarkt in toenemende mate een uitdaging zijn. Om te voorkomen dat medewerkers hun heil elders zoeken en vervanging er niet is, behalve door steeds kostbaar wordende inhuur, wordt er gekeken naar het functiehuis.
- We trekken veel jonge medewerkers aan en leiden ze zelf op. Dit zijn over het algemeen wat langere trajecten, met meer inwerkkosten, maar dit leidt uiteindelijk tot een stabielere en toekomst bestendige organisatie.
- Het aandeel van de flexibele schil (externe inhuur) is op dit moment circa 20% van de totale loonkosten. Wij streven naar een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten. Belangrijke succesfactor voor dit beleid zijn de afspraken die ODRA maakt met haar partners over de structurele werkpakketten en de kwaliteit van de prognoses rond het meerjarige werkaanbod. Met bovenstaande condities zijn we beter in staat om in te zetten op het werven en behouden van vast personeel in plaats van inhuur.

2.3.2. Dienstverleningsconcept

We vinden het belangrijk dat er goed zicht is op de uitvoering van onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers in de regio. Daartoe werken we sinds 2023 met werkplannen voor verbetering van de dienstverlening, vanuit de visie dat we inwoners en ondernemers behandelen, zoals wij zelf behandeld willen worden: vriendelijk, behulpzaam, geïnteresseerd en vakkundig. We werken aan begrijpelijke digitale externe informatievoorziening, toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. In de begroting is dit vertaald in de budgetten voor bedrijfsvoering, onder meer bij post – en telefonie, receptie, informatievoorziening & archief en facilitair.

2.3.3. Duurzame Huisvesting, Facilitair en ICT

Sinds najaar 2022 zijn we gehuisvest in de Airborne Tower, deze huisvesting voldoet aan de eisen van duurzame huisvesting. Bij onze huisvesting lopen we tegen de grens aan, met name op de drukke dagen in de week. We onderzoeken of uitbreiding binnen de Airborne Tower mogelijk is. In de kosten voor 2026 is rekening gehouden met gebruik van een extra verdieping.

Voor de huisvesting van de meetdienst, wordt in 2024/ 2025 een oplossing gezocht. De huidige locatie van de werkplaats (aan de Markt in Arnhem) is te klein voor de verwachte groei. Om dit te realiseren is een extra adviesbudget nodig. Daarnaast gaan de huisvestingskosten stijgen vanwege het feit dat de huisvestingskosten op de huidige locatie niet marktconform zijn.

Op facilitair gebied hebben we een mobiliteitsbeleid geformuleerd, waarbij we de omslag naar minder CO_2 uitstoot voor ogen hebben. We stimuleren dat door ons wagenpark te elektrificeren, en door gebruik te maken van e-fietsen (leaseregeling), ook voor woon-werk verkeer.

2.3.4. Planning en control & informatiesystemen

Efficiëntie bereiken we ook in de informatievoorziening aan onze klanten (partners, derden en subsidiegevers). We zijn bezig om de processen verder te stroomlijnen, mede aan de hand van de richtlijnen om een eigen 'in control statement' te kunnen afgeven, dat sinds 2023 verplicht is. Begin 2024 zijn we gestart met een nieuwe aanbesteding voor een integraal bedrijfsvoerings-systeem. Vanuit een opgestelde businesscase bleek dat een nieuw systeem budgetneutraal qua exploitatie kan worden gerealiseerd. Doorgaan met de huidige configuratie leidt tot hogere structurele lasten. Het nieuwe systeem (AFAS) is per 1 januari 2025 in gebruik genomen.

2.4 SAMENWERKING MET DE REGIO

We werken niet alleen samen met partners in de veiligheidsketen (brandweer, politie, GGD, waterschappen en openbaar ministerie en gemeenten), maar ook met de andere vijf omgevingsdiensten in Gelderland. Het is samenwerken in het primaire proces (complexe handhaving en -vergunningen, ketensamenwerking, enz.) en op het gebied van ICT (IGO – Data gedreven werken) en bedrijfsvoering (HR, AVG en communicatie/portaal). De taken zijn onderling verdeeld.

De komende jaren wordt samenwerking landelijk van groter belang. De aanleiding hiervoor is het IBP (Interbestuurlijk programma) met focuspunten op de 'robuustheid' van omgevingsdiensten en VTH-kwaliteit. De kosten voor de komende jaren zullen gaan verschuiven van bijdragen aan het Gelders Stelsel, naar contributie en bijdragen voor de kennisontwikkeling via Omgevingsdienst-NL.

2.5. KADERSTELLING EN NORMERING

In december 2024 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de kaderstelling voor de begroting 2026. De tariefstelling is reeds in paragraaf 1.4 toegelicht. Voor 2026 hanteren we een tarief van € 107 per uur. De kaderstelling bevatte nog een aantal andere normen, die worden hieronder weergegeven.

2.5.1 Normering personeelsbudgetten

Personele overhead: De huidige interne bezetting (eind 2024) op bedrijfsvoering/staf/management bedraagt 38 fte. Dit is 20% van de interne bezetting. Binnen bedrijfsvoering en staf worden de volgende activiteiten uitgevoerd secretariaat, communicatie, ICT-beheer en datakwaliteit, post-telefoon-intake, planning en control en HR. Door de groei van de organisatie is er een uitbreiding van teamleiding opgenomen in de begroting.

Secundaire arbeidsvoorwaarden: De algemene personeelskosten waren jarenlang genormeerd op 4,0% van de loonsom. Vanaf 2024 is het verhoogd naar 4,4%; dit is nodig in verband met de nieuwe CAO met veel extra secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een thuiswerkvergoeding.

Het reguliere opleidingen budget: Op basis van de richtlijnen uit het IBP is het opleidingsbudget verhoogd naar 3% van de loonsom. Naast eigen opleidingen gaan we hier de bijdrage aan Omgevingsdienst-NL voor de 'academie' uit bekostigen.

2.5.2 Doelstelling overhead

Ons langjarig doel is om op 25% overhead uit te komen, deze ligt nu op 26,8%. In absolute zin groeit in 2026 de overhead met € 300.000. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de prijscompensatie en anderzijds door extra budget voor huisvesting vanwege de groei van de ODRA en versterking van de bedrijfsvoering vanwege de noodzaak tot robuustheid. Het aantal fte's in de bedrijfsvoering is de afgelopen jaren meegegroeid met de omzet. Daarnaast zijn er medewerkers bij gekomen die verband houden met de verzelfstandiging op ICT, huisvesting, post/archief en teamleiding. In 2026 stijgt de personele overhead licht naar 17,5% van de totale capaciteit.

2.5.3 Doelstelling externe inhuur

In de CAO is voor overheden de inspanningsverplichting opgenomen om het aandeel externe inhuur te reduceren. Vanuit de "robuustheidscriteria" geldt een percentage van 80% medewerkers in vaste dienst. We streven naar 18% inhuur in fte's en 15% loonkosten. De daling in fte's zal gering zijn vanwege de gespannen arbeidsmarkt. De daling in loonsom bereiken we door meer eigen personeel in te zetten, met name bij de provinciale programma's.

2.5.4. Kaderstelling productiviteit(productiviteitsnorm)

Zoals aangegeven in paragraaf 1.4 (benchmark overheidstarieven) daalt onze gemiddelde productiviteit per medewerker naar 1.355 uur. In de CAO zijn de (bovenwettelijke) verlof faciliteiten voor medewerkers toegenomen.

Productiviteit wordt daarnaast bepaald door 'verzuim', opleiding en het opnemen van oude verlofrechten. Voor die laatste categorie is een voorziening gevormd (zie balans) om risico's voor de realisatie van afgesproken werk via inhuur te kunnen realiseren. Daarnaast sturen we nadrukkelijk op verzuim en op het op peil houden van kennis en vaardigheden.

3

BEGROTING 2026

In de tabellen 10 en 11 is de begroting vanuit twee invalshoeken weergegeven. Het taaktype (voorheen taakveld)/programma begroting en de verdeling naar kostensoorten (categoriale begroting). De taakveld/programmabegroting is de resultante van de verwachte werkprogramma's 2026, ingebracht door de partners. De categoriale begroting wordt gespecificeerd met toelichtingen per kostencategorie.

3.1 BATEN 2025

Tabel 10: Exploitatieoverzicht 2025 baten per klantgroep - taakveld en programma

Baten x € 1.000	Realisatie 2024		Begroting 2025		KN 2026		Begroting VJ2026		Specificatie taaktype 2026 Basistaak	Plustaak milieu	Plustaak niet-milieu
Partners	17.703		17.762		18.418		18.326		8.975	2.403	7.003
Provinciale programma's	5.588		5.562		6.016		6.016		3.501	2.459	56
Ongevingsdiensten	730		601		66		697		349	348	
Derden	534		2.120		2.066		2.284		218	2.066	
Overig baten	1.633		421		476		476		12	408	
Overig					123		196				196
Baten	26.188		26.465		27.763		27.995		13.056	7.684	7.255
- verhouding									47%	27%	26%
1. Vergunningverlening	4.500	17%	5.524	21%	5.591	20%	5.591	20%	1.616	382	3.592
2. Toezicht en Handhaving	11.634	44%	11.329	43%	12.009	43%	12.059	43%	8.599	859	2.602
3. Advies	2.933	11%	3.258	12%	3.310	12%	3.706	13%	2.841		865
4. Stelseltaken											
5. Algemeen en Projecten	6.873	26%	6.353	24%	6.729	24%	6.444	23%	12	6.444	
Overig	248				123		196				196
Baten	26.188	100%	26.465	100%	27.763	100%	27.995	100%	13.068	7.684	7.255
- verhouding									47%	27%	26%

De baten per programma worden bepaald door de PDC. Aan elke dienst of product is een programma en een taakveld gekoppeld. De kosten worden bepaald aan de hand van de verhouding tijdsbesteding op de producten en diensten. De bijdragen per klant zijn opgenomen in bijlage 4. Deze zijn gebaseerd op de conceptwerkprogramma's 2026 die in februari 2025 met de partners zijn doorgesproken.

3.2 LASTEN 2025

Tabel 11: Lasten; personeel en overige lasten

Begroting baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Realisatie 2024		Begroting 2025		KN 2026		Begroting VJ2026		% tov 2025
Baten	26.188		26.465		27.763		27.995		6%
Lasten									
Personeel loonkosten									
• Medewerkers ODRA	17.249	66%	18.485	70%	19.706	71%	19.748	71%	7%
• Inhuur externe capaciteit	4.541	17%	3.318	13%	3.570	13%	3.544	13%	7%
Personeel overige kosten									
• Opleidingen	380	1%	555	2%	591	2%	592	2%	7%
• Algemene personeelskosten	886	3%	813	3%	788	3%	790	3%	-3%
• Dotatie personeelsvoorzieningen	-316	-1%	100	0%	100	0%	100	0%	
• Harmonisatie/detacheringen			-50	0%	-50	0%	-50	0%	
Totaal personeel	22.740	87%	23.221	88%	24.705	89%	24.725	88%	6%
Huisvesting en facilitair	824	3%	841	3%	898	3%	1.055	4%	25%
ICT	806	3%	900	3%	795	3%	795	3%	-12%
Stelselkosten	337	1%	358	1%	440	2%	455	2%	27%
Advieskosten	433	2%	346	0%	312	1%	350	1%	1%
Oveirge kosten			126	0%	35	0%	35	0%	-72%
Risico's (onvoorzien)	-9	0%	0	0%	101	0%	104	0%	0%
Programmakosten	990	4%	673	3%	476	2%	476	2%	-29%
Totaal lasten	26.121	100%	26.465	100%	27.762	100%	27.994	100%	6%
Saldo voor mutatie fondsen	67		0		1		1		
Verlof dotatie									
Saldo ter bestemming	67		0		1		1		

3.2.1. Toelichting personeelskosten

In tabel 12 is de ontwikkeling van een aantal belangrijke kengetallen rond bezetting en loonkosten in kaart gebracht. In de begroting gaan we uit van de CAO 2024, die loopt tot 1 april 2025 en de loonindexeringen Mev-2025 (laatste versie aug. '24). Voor 2025 en 2026 is de loonindex respectievelijk 3,5 en 3,8%.

Tabel 12: Personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	Realisatie 2024				Begroting 2025				KN 2026				Begroting VJ2026			
	Intern	Extern	Totaal	% intern	Intern	Extern	Totaal	% intern	Intern	Extern	Totaal	% intern	Intern	Extern	Totaal	% intern
Formatie bezetting																
• Productief	158,7	27,6	186,3	80%	155,4	25,9	181,3	86%	156,4	26,3	182,7	86%	157,5	26,2	183,7	86%
• Niet productief	38,2	7,2	45,4		37,3	1,9	39,1		42,0	0,0	42,0		42,0	0,0	42,0	
Totaal bezetting en formatie	197,0	34,7	231,7		192,7	27,8	220,4		198,4	26,3	224,7		199,5	26,2	225,7	
Loonkosten x € 1.000	17.249	4.541	21.790		18.287	3.515	21.803		19.706	3.570	23.276		19.748	3.544	23.292	
Gemiddelde kosten /ftc (in €)	87.566	130.701	94.033		94.912	126.643	98.908		99.326	135.634	103.578		98.991	135.284	103.204	
% van de loonsom	79%	21%			84%	16%			85%	15%			85%	15%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					5%	6%	4%		5%	7%	5%		4%	7%	4%	
Ten opzichte van realisatie 2024													219	-1.116	-567	
Bezettingsverschil in euro's													2.279	120	2.070	
Prijsverschil in euro's													2.499	-996	1.502	
Ten opzichte van begroting 2025													647	-197	520	
Bezettingsverschil in euro's													814	226	1.040	
Prijsverschil in euro's													1.460	29	1.489	
Ten opzichte van Kadernota 2026													0	0	0	
Bezettingsverschil in euro's													41	-25	16	
Prijsverschil in euro's													41	-25	16	

Toelichting tabel 12; personele kengetallen

• Salariskosten

In de initiële begroting 2025 gaan we uit van een gemiddelde salaris-last van € 98.906, voor 2026 € 103.204. Hierin is de CAO van 2024 verwerkt. De CAO is voor 2025 nog niet vastgesteld, in verband met de looptijd van de huidige CAO tot 1 april 2025. De indexatie is op grond van de mev verwerkt.

• Inhuur

Ondanks de krappe arbeidsmarkt hebben we afgelopen jaren (2023 en 2024) de tariefstijgingen voor inhuur beperkt kunnen houden. Door een goede mix van 'junioren – senioren' blijven we min of meer stabiel. Natuurlijk rekenen detacheerders de gestegen kosten aan ons door. Vanuit de 'robuustheidscriteria' geldt een percentage van 80% medewerkers in vaste dienst. We ramen nu een externe bezetting van 14% bij de uitvoering (productieve fte's).

• Personele overhead

In paragraaf 2.5.2 normering overhead, hebben wij een toelichting gegeven bij de ontwikkelingen van de personele overhead.

3.3 OVERHEAD

Naast de personele overhead (medewerkers bedrijfsvoering, staf en leiding) hebben we de huisvesting, ICT en andere algemene kosten. Het totaal van de overhead (cf. BBV-definitie) gaat in 2026 uitkomen op 26,8%. Hiervan is 17% personeel, en 9% materieel.

3.3.1 Huisvesting en ICT en advieskosten

De financiële doelstellingen (besparingen) uit 2022 rond huisvesting en ICT zijn gehaald. De kosten voor huisvesting en ICT stijgen mee met de inflatie. Voor de kosten ICT verwachten we een geringere stijging dan de inflatie. Dit hangt samen met het traject (herinrichting ICT) en verbetering contractenbeheer en een besparing op licenties (AFAS en MSOffice) en telefonie.

Tabel 13: Overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Realisatie overhead 2024	Directe kosten real. '24	Totaal kosten real. '24	Overhead begroting 2025	Directe kosten bg. '25	Totaal kosten bg. '25	Begroting KN 2026	Directe kosten KN 2026	Totaal kosten KN 2026	Begroting overhead VJ2026	Directe kosten VJ2026	Totaal kosten VJ2026
Subtotaal personeel	4.395	18.768	23.162	4.291	18.929	23.221	4.858	19.848	24.705	4.858	19.867	24.725
Overige overhead												
• Huisvesting & facilitair	827		827	841		841	898		898	1.055		1.055
• ICT	900		900	900		900	795		795	795		795
• Advieskosten	350		350	3146		346	312		312	350		350
• Stelselkosten	361	133	494	240	118	358	300	140	440	315	140	455
• Onvoorzien en overig	167	554	721	346	453	799	136	476	612	139	476	615
Subtotaal overige overhead	2.605	687	3.292	2.673	572	3.244	2.441	616	3.056	2.654	616	3.269
Totaal	6.999	19.455	26.455	6.964	19.501	26.465	7.298	20.463	27.762	7.511	20.483	27.994
Totale kosten	26.121			26.465			27.762			27.994		
% van de totale kosten	26,5%	73,5%		26,3%	73,3%		26,3%	73,3%		26,8%	73,2%	

Gezien het aantal ontwikkelingen die op ODRA afkomt in het kader van wet- en regelgeving, en de ambities om te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is (naast indexering) een budget benodigd van circa € 350.000, -.

3.3.2 Programmakosten en stelseltaken

In de stelseltaken zijn kosten opgenomen die de Gelderse omgevingsdiensten (en ODNL) bij ons in rekening brengen voor de taken die zij voor het hele stelsel uitvoeren. We zien dat de kosten voor het Gelders Stelsel dalen en de kosten voor ODNL gaat stijgen. Het voorstel is om voor de begroting 2026 de kosten gelijk te houden, namelijk afgerond € 0,4 miljoen.

3.3.3 Onvoorzien

In hoofdstuk 4 zijn de risico's beschreven die we voorzien in de komende jaren. Deze zijn divers en op sommige onderdelen omvangrijk. Vanwege de vele onzekere ontwikkelingen in de economie en wet- en regelgeving stelt ODRA voor om 0,5% van de omzet te reserveren als risico bedrag voor onvoorziene kosten. Daarmee wordt voldaan aan de robuustheidscriteria. Doordat onze omzet stijgt, stijgt de post onvoorzien.

3.4. SAMENVATTING BEGROTING 2026

ODRA presenteert een sluitende begroting voor 2026, met een omzet van € 28 miljoen.

Samengevat is het volgende proces gevolgd:

- In december 2024 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2026 door middel van een kadernotitie 2026 vastgesteld in het Algemeen Bestuur. De begroting 2026 is gebaseerd op het meerjarenplan 2025 – 2028 dat we hebben opgesteld samen met de partners. In april 2024 heeft het Algemeen Bestuur een geactualiseerde versie van dit meerjarenplan vastgesteld.
- Begin 2025 zijn samen met de partners concept werkprogramma's 2026 opgesteld. Op basis hiervan is het te leveren aantal producten en diensten bepaald. De producten en diensten zijn gebaseerd op de PDC 2025. Aan de hand van de PDC is de programma en taakveld indeling van de begroting opgesteld.
- Voor de provinciale programma's en de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald en zijn stelposten opgenomen, voornamelijk gebaseerd op de cijfers van voorlopige realisatie van 2024.

Belangrijkste kengetallen:

- Het uurtarief voor 2026 wordt met € 3,- verhoogd van € 104,- in 2025 tot € 107,- in 2026. Dit om de structurele effecten van de komende CAO en de inflatie op te vangen.
- Het overhead percentage ligt op 26,8% ons meerjarig doel blijft om de overhead op 25% te brengen.
- Er wordt meer geïnvesteerd in kennis, competentie en vaardigheden. Het opleidingen budget is 3% van de loonsom, in lijn met de robuustheidscriteria.
- De omvang van de begroting voor 2026 is € 28 miljoen.

4

MEERJARENBEGROTING 2025-2028

4.1 STIJGENDE OMZET IN KOMENDE JAREN

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een uitdagende opgave omdat het op veel punten nog onduidelijk is qua beleid, zowel vanuit de regering, als wel vanuit onze partners. Ondanks dat, is in de tabel een eerste aanzet gegeven voor kwantificering per programma en per kostencategorie. Deze tabel is ten opzichte van de meerjarenbegroting in de kadernotitie 2026 niet geactualiseerd.

Wat in de meerjarige ontwikkeling het meest opvalt, is dat we voorzien dat het budget voor vergunningen licht zal dalen, terwijl dat voor toezicht en advies zal toenemen. De verklaring hiervoor is enerzijds dat we deze trend al langer zien: Er wordt meer vergunningsvrij en de roep om toezicht neemt toe, onder meer vanwege de samenleving die een gezonde en veilige leefomgeving eist en – mede daardoor – ook een toenemend aantal klachten.

Tabel 14: Meerjarige ontwikkeling

Baten per programma x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1. Vergunningverlening	5.524	5.591	5.462	5.336	5.214
2. Toezicht en Handhaving	11.329	12.059	12.626	13.219	13.840
3. Advies	3.258	3.487	3.756	4.045	4.357
4. Stelseltaken					
5. Algemeen en projecten	6.353	6.662	7.175	7.728	8.323
Overige baten		196			
	26.465	27.995	29.019	30.328	31.733
% verandering	9,9%	5,8%	3,7%	4,5%	4,6%
Categoriaal meerjaren x € 1.000	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Baten					
• Partners	18.182	18.802	20.021	21.331	22.736
• Provinciale programma's	5.562	6.016	6.016	6.016	6.016
• OD's en derden	2.721	2.981	2.981	2.981	2.981
• Overige baten		196			
Totaal baten	26.465	27.995	29.019	30.328	31.733
Lasten x € 1.000	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Personeelskosten	23.221	24.760	25.393	26.260	27.188
• volume	7,2%	3,1%	1,0%	1,8%	1,9%
• prijspeil	3,0%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
			2.869	2.947	3.026
Bedrijfsvoering	2.572	2.794	1.083	1.112	1.143
• huisvesting & facilitair	841	1.055	816	839	861
• ict	900	795	969	996	1.023
• overige kosten	830	944	489	502	515
Programmakosten	673	476			
Totaal lasten	26.465	28.030	28.75	29.708	30.729
Saldo	0	-35	267	620	1.004

5 GEPROGNOSTICEERDE BALANS EN FINANCIËLE POSITIE

5.1 VERWACHTE BALANSPOSITIE

De bijgevoegde balans is gebaseerd op de eindbalans 2024, in combinatie met voorgenomen investeringen, vastgestelde afschrijvingen in 2025 t.b.v. de huisvesting en ICT en de voorlopig gerealiseerde mutaties in reserves en voorzieningen in 2025.
Balansposten “vlottende activa en vlottende passiva” zijn moeilijk te prognosticeren, daardoor grotendeels stabiel in de prognose gehouden.

In het jaarverslag 2024 wordt de balans uitgebreid toegelicht. Aangezien dit jaarverslag gelijktijdig met deze begroting 2026 wordt besproken in het Algemeen Bestuur, laten we hier een uitgebreide toelichting achterwege.

Tabel 15: Geprognosticeerde balans

Activa x € 1.000	Realisatie 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026
Vaste activa			
• Immateriële vaste activa			
• Materiële vaste activa	979	986	1.008
• Financiële vaste activa			
Vaste activa	979	986	1.008
Vlottende activa			
• Liquide middelen	139	363	363
• Uitzettingen met looptijd <1 jaar	6.466	6.460	6.474
• Vooruiyt betaalde bedragen	205	205	205
• Onderhanden werk			
Vlottende activa	6.811	7.028	7.042
Totaal activa	7.790	8.014	8.050

Passiva x € 1.000	Realisatie 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026
Vaste passiva			
• Algemene reserve	644	712	712
• Te bestemmen batig saldo			
• Bestemmingsreserves	159	159	159
• Resultaat boekjaar	67		1
• Voorzieningen	1.056	972	850
• Schulden > 1 jaar	500	500	500
Vaste passiva	2.427	2.343	2.222
Vlottende passiva			
• Vlottende schulden < 1 jaar	1.186	1.186	1.186
• Vooruitontvangen subsidies	740	897	1.054
• Overige schulden	3.429	3.429	3.429
• Overlopende passiva	160	160	160
Vlottende passiva	5.515	5.672	5.829
Totaal passiva	7.941	8.015	8.051

Tabel 16: Materiële vaste activa

Reserves x € 1.000	Realisatie	Mutaties	Prognose	Mutaties	Prognose
Apparatuur en voertuigen	87	-42	45	-41,6	4
Infrastructuur kantoor	400	-32	368	79,4	447
Meubilair en kantooruitrusting (2 of 4 xxxx)	272	-52	219	-14,3	205
Kantoormeubilair	272	-52	219	-14,3	205
Overig					
ICT-apparatuur	200	-3	198	36,9	234
Immatriële activa (software)	21	135	155	-38,1	117
Totaal materiële vaste activa	979	7	986	44	1.008

Tabel 17: Reserves

Reserves x € 1.000	Realisatie 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027	Prognose 31-12-2028	Prognose 31-12-2029	*)
Algemene reserve	644	712	712	712	712	712	
BR provincietaken	80	80	80	80	80	80	
BR bureau milieumetingen	79	79	79	79	79	79	
Totaal reserve	803	871	871	891	926	978	

*) Onder voorbehoud van besluit partners over GR en bestuursbesluit

Tabel 18: Voorzieningen

Voorzieningen x € 1.000	Realisatie 31-12-2024	Mutaties 2025	Prognose 31-12-2025	Mutaties 2026	Prognose 31-12-2026
Harmonisatie Provincie Gelderland	404	-36	368	-37	331
Verlofsparen	500		500		500
Personele kosten	152	-48	104	-14	90
Frictie				-70	-70
Totaal voorzieningen	1.056	-84	972	-121	850

5.2 FINANCIËLE WEERBAARHEID

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate we in staat zijn om tegenvallers op te vangen. In hoofdstuk 6 zijn de risico's beschreven die we nu voorzien. De geschatte omvang van die risico's is rond de € 0,9 miljoen.
Doordat de partners hebben besloten het batig saldo van 2023 toe te voegen aan de algemene reserve is de ratio naar 95% verbeterd. Daarbij wordt uitgegaan van het gegeven dat de post onvoorzien in de begroting wordt aangewend, zo niet dan valt deze (gedeeltelijk) vrij en verbetert de weerstandsratio in de begroting 2026.

Tabel 19: Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025	Stand 31-12-2026
Algemene Reserve	644	712	712
Te bestemmen batig saldo			
Bestemmingsreserves	159	159	159
Resultaat boekjaar	67		1
Onvoorzien		127	140
Totaal weerstandsvermogen (ex. bestemmingsres.)	712	838	853
Totaal risico	900	900	900
Weerstandsratio	72%	72%	95%
Norm	80%	80%	80%

Kengetallen	Stand 31-12-2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Netto schuldquote	-8,6%	-2,1%	-2,9%
Netto schuldquote (verstrekte leningen)	-8,6%	-2,1%	-2,9%
Solvabiliteit	11,8%	13,7%	10,9%
Structurele exploitatieruimte	0%		0%
Liquididteit (current ratio)	179,2%	132,9%	123,9%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingscapaciteit	nvt	nvt	nvt

De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding van het vrije vermogen (+ reserves minus vaste activa) ten opzichte van de omzet. Deze schuldquote verbetert de komende jaren.

De solvabiliteitsratio en liquiditeit geven inzicht in de mate waarin we in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen. De saldi zijn relatief laag. Het systeem van bevoorschotting aan partners (en de tijdigheid van betalen) is hier debet aan.

Renterisico beheer en kasgeld limiet

De treasury functie binnen ODRA is gebaseerd op de wet Fido. ODRA stuurt op financiering voor de korte termijn en lange termijn. Zoals al aangegeven; de korte termijn financiering hangt sterk samen met het systeem van bevoorschotting aan de partners. Deze werkwijze kan nog meer worden verbeterd om grote afrekeningen van de werk-pakketten aan het eind van het jaar te voorkomen.

Met de kasgeldlimiet in de wet Fido is bepaald dat het maximumbedrag voor financiering met kortlopende middelen 8,2% van het begrotings-totaal is (€ 2,3 miljoen). We komen niet boven deze norm uit.

Voor de middelen die aangehouden mogen worden op de lopende rekening (BNG), alvorens deze worden overgeheveld naar de rijksschatkist, geldt in principe een limiet van € 1,0 miljoen.
We hebben aanvullend een afspraak dat de limiet € 1,75 miljoen is. Hierdoor zijn we beter in staat het betalingsverkeer vorm te geven, zonder saldi over te boeken.

RISICO' S VOOR DE BEGROTING 2026

In dit hoofdstuk geven we een beeld van de risico's die wij nu zien. We komen uit op risico's (als ze zich tegelijkertijd voordoen) van rond de € 0,9 miljoen. We staan regelmatig stil bij de operationele risico's. Dan bespreken we met het bestuur of en welke noodzakelijke, mitigerende maatregelen nodig zijn. Daarnaast liggen generieke risico's permanent op de loer. In de risico benadering van ODRA wordt een aantal categorieën onderscheiden. Hieronder worden ze voor 2026 geduid:

6.1 EXPLOITATIERISICO'S

Omzetrisico: Het meest reële risico is dat de werkpakketten (dus omzet) niet worden gehaald, terwijl de (vaste) kosten doorlopen. Dit treedt op als een deel van het vraag-gestuurde werk in de werkpakketten (bv. Vergunningaanvragen bouw, projecten die vertragen) niet wordt gerealiseerd. In de jaarrekening 2024 gaat het 1% minder omzet in de werk- en aanvullende programma's. Dit mitigeren we door een dynamische capaciteitsplanning te hanteren, waarmee we de werving en inhuur van medewerkers kunnen sturen. Met de huidige krappe arbeidsmarkt wordt die sturing wel steeds lastiger, het wordt moeilijker om personeel vast te houden.

Kostenrisico; er zijn twee belangrijke risico's voor 2025. De inflatie en wat dit betekent voor de CAO en overige kosten. Vooralsnog gaan we uit door de hoge inflatie en looncompensatie dat er een tariefsverhoging van € 3,- per uur nodig is t.o.v. 2025. De onzekerheidsmarges zijn echter enkele procenten.

Realisatie kengetallen; De processen zullen door de omgevingswet veranderen. We hebben nieuwe en veranderende activiteiten reeds verwerkt in de PDC voor 2025. Wat de exacte uitwerking doet voor de kengetallen en dus de exploitatie, is nog onduidelijk. Er is al zichtbaar dat op een aantal producten de kengetallen niet adequaat zijn, en moeten worden verhoogd.

6.2 RISICO'S VAN DE TAAKUITVOERING

Dit risico betreft de aansprakelijkheid voor fouten en nalatigheid in de uitvoering. Omdat burgers en ondernemers 'mondiger' worden en ook als zodanig acteren, wordt dit risico voor ons groter. Het risico is in principe via een verzekering afgedekt.

Daarnaast merken we dat de impact van ons hele handelen meer onder een vergrootglas komt te liggen. Steeds meer berichten in de media over de omgevingsdiensten, onderzoeken naar functioneren van het VTH-stelsel (I&W/ commissie Aartsen) en mogelijk toenemende WOO-verzoeken kunnen impact hebben op ons image en indirect op bedrijfsvoering. We kunnen anticiperen door scherp te blijven focussen op de kwaliteit van onze dienstverlening en het sturen op kosten.

6.3 FRICTIEKOSTEN

Frictiekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Voor 2026 verwachten we dat er geen noemenswaardige frictie zal optreden. Wel wordt er nog € 70.000 (0,25% van de omzet) gereserveerd voor personele frictie.

6.4 COMPLIANCE AAN WET- EN REGELGEVING

Vooral een risico dat effect heeft op ons imago van betrouwbare overheidsdienst en als we het 'te bont' maken, een afkeurende accountantsverklaring. Om compliant te blijven moeten in de bedrijfsvoering investeringen worden gedaan. De WOO (sinds 2022 van kracht) zal nog de nodige energie (en kosten) met zich meebrengen, evenals informatiebeveiliging en AVG. Dit is verwerkt in het budget voor advieskosten.

6.5 LIQUIDITEIT

Met de partners is afgesproken dat zij aan het begin van elk kwartaal een kwart van het werkprogramma als voorschot betalen. Zonder dit systeem kunnen wij niet aan onze betalingsverplichtingen voldoen. Ons weerstandsvermogen is dit jaar vastgesteld in de GR en daarmee is er aansluiting met de normstelling vanuit de robuustheidscriteria.
De grote investeringen in onze huisvesting in 2022 zijn qua liquiditeit voor een deel afgedekt met een lening bij de BNG. Toekomstige grote vervangingsinvesteringen, de eerste zijn te verwachten in IT-apparatuur in 2026, kunnen eveneens gefinancierd worden met een lening.

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 17 april 2025,

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander

BIJLAGEN

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Bijlage 1: Overzicht producten

Omschrijving product	Taakveld	Kengetal 2026	Kostprijs 2026	Aantal producten Bg. VJ2026	Baten 2026 per product x 1.000	%	Aantal producten KN 2026	Aantal producten Bg. 2025	Aantal producten Real. 2024
Programma 1. Vergunningverlening									
Aanpassing omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.352	8	€ 11	0%	8	8	4
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 416	41	€ 18	1%	41	40	38
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.456	62	€ 93	1%	62	61	29
Meldingen beh. Besluit bouw en leefomg.	Bouw	1	€ 104	1.855	€ 198	40%	1.855	1.484	1.350
Meldingen mba	Milieu	10	€ 1.040	471	€ 504	10%	471	470	374
Omgevingsverg. BRIKS cat 1 / Wkb	Bouw	9	€ 936	1.684	€ 1.622	36%	1.724	1.784	1.340
Omgevingsverg. BRIKS cat 2 / gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.392	311	€ 765	7%	361	454	105
Omgevingsverg. milieubelastende act.	Milieu	22	€ 2.288	48	€ 113	1%	50	51	18
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.144	175	€ 206	4%	175	175	158
Totaal (+ gemiddelden)		8,0	€ 758	4.655	€ 3.530	100%	4.747	4.527	3.416
		Aandeel bouw		3.891	2.603	84%	3.981	3.726	2.833
		aandeel milieu/alg		764	927	16%	766	765	583
Programma 2. Toezicht en Handhaving									
Controle Alcoholwet	Bouw	5	€ 520	60	€ 32	1%	35	40	71
Controle absest/sloop	Bouw	9	€ 936	273	€ 263	6%	273	296	242
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.392	258	€ 635	6%	233	235	197
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.992	34	€ 175	1%	34	85	41
Controle Briks categorie 1	Bouw	8	€ 832	867	€ 742	19%	979	933	1.022
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 1.040	143	€ 153	3%	204	108	178
Handhavingscontrole - Bouw	Bouw	10	€ 1.040	60	€ 64	1%			
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 624	573	€ 368	12%	583	641	333
Hercontrole milieu - ENE	Milieu	6	€ 624	23	€ 15	0%	23		
Preventieve controle mba	Milieu	9	€ 936	1.645	€ 1.584	35%	1.645	1.646	925
Projectcontrole - ENE	Milieu	11	€ 1.144	125	€ 147	3%	125	130	114
Projectcontrole - WNB	Milieu								102
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 416	185	€ 79	4%	185	196	98
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.248	120	€ 154	3%	120	120	83
Totaal (+ gemiddelden)		10,6	€ 1.010	4.366	€ 4.411	100%	4.439	4.430	3.406
		Aandeel bouw		1.492	1.847	34%	1.554	1.589	1.573
		aandeel milieu/alg		2.874	2.564	66%	2.885	2.841	1.833
Totaal producten		9,7	€ 880	9.021	€ 7.941		9.186	8.957	6.822
		Aandeel bouw		6.765	€ 4.450	56%	6.866	6.603	7.334
		aandeel milieu/alg		2.256	€ 3.491	44%	2.320	2.354	2.358

Bijlage 2: Overzicht diensten

Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren Bg. VJ2026	Baten '26 per dienst x € 1.000	%	Aantal uren KN 2026	Aantal uren Bg. 2025	Aantal uren Real. 2024
Programma 1. Vergunningverlening							
• Advies omgevingskwaliteit	Bouw	2.886	€ 309	15%	2.886	1.906	2.752
• Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	664	€ 71	3%	664	615	528
• Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	5.700	€ 610	30%	4.100	3.153	4.284
• Begeleiden initiatief	Milieu	1.022	€ 109	5%	1.022	1.043	917
• Beoordelinge Bbl	Bouw	1.643	€ 176	9%	1.643	1.997	1.741
• Juridische expertise vergunningen	Algemeen	3.956	€ 423	21%	3.956	4.074	4.150
• Omgevingsvergunning mba uitgebreid	Milieu	2.726	€ 292	14%	2.776	2.776	1.199
• Omgevingsvergunning BRKS cat 3/ gevolgklasse 3	Bouw	660	€ 71	3%	660	660	816
Subtotaal		19.257	€ 2.060	100%	17.707	16.223	16.385
aandeel bouw		10.889	787	57%	9.289	7.716	9.592
aandeel milieu/alg		8.368	6.169	43%	8.418	8.508	6.793
Programma 2. Toezicht en Handhaving							
• Bestuurdsdwang uitvoeren	Algemeen	124	€ 13	1%	124	254	
• Controle activitetien in of op de bodem	Milieu	804	€ 86	4%	700	672	1.218
• Controle bestaande bouw en RO	Bouw	5.551	€ 594	29%	5.551	4.424	6.513
• Controle bodemsanering	Milieu	4.783	€ 512	25%	4.983	4.073	3.515
• Controle complex bedrijf	Milieu	11.222	€ 1.201	58%	11.222	10.062	13.722
• Controle gevolgklasse 1 / WKB	Bouw	1.804	€ 193	9%	1.854	2.412	169
• Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	3.900	€ 417	20%	3.778	4.3773	3.979
• Handhavingscontrole nemen	Algemeen	12.403	€ 1.327	64%	12.403	10.476	13.722
• Handhavingscontrole - PCH	Milieu	500	€ 54	3%	500	500	490
• Hercontrole milieur - PCH	Milieu	1.300	€ 139	7%	1.300	1.300	1.060
• Inning	Algemeen	8	€ 1	0%	8	8	
• Invorderingsbesluit	Algemeen	29	€ 3	0%	29	29	190
• Juridische expertise handhaving	Algemeen	5.032	€ 538	26%	5.047	5.050	3.784
• Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	800	€ 86	4%	800	795	1.205
• Klachtbehandeling	Milieu	7.075	€ 757	37%	6.496	5.998	8.797
• Klachtbehandeling bouw	Bouw	184	€ 20	1%			
• Preventieve controle mba - PCH	Milieu	1.750	€ 187	9%	1.750	1.400	1.124
• Projectcontrole	Milieu	2.105	€ 225	11%	2.190	1.848	2.517
• Rapportageverplichting EPRTR	Algemeen	1.252	€ 134	7%	1.252	1.230	1.156
• Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.600	€ 171	8%	1.600	1.424	2.188
• Rapportbeh. bedrijfsmel. en mel. ongewoon voorxxxx	Milieu	1.180	€ 126	6%	1.190	1.208	476
• Strafrecht - PCH	Milieu	1.350	€ 144	7%	1.350	1.350	1.085
• Transportcontrole	Milieu	250	€ 127	1%	250	250	65
Subtotaal		65.006	€ 6.956	100%	64.377	59.163	67.067
aandeel bouw		7.355	787	11%	7.405	6.836	6.682
aandeel milieu/alg		57.651	6.169	89%	56.972	52.327	60.385
Programma 3. Advies							
• Adviesrapport leefomgeving		12.173	€ 1.302	63%	12.294	12.902	10.240
• Afhandeling Woo-verzoeken		921	€ 99	5%	921	679	818
• Beoordeling saneringsevaluatie		2.258	€ 242	12%	2.258	2.505	1.671
• Meetadviesrapport leefomgeving		9.716	€ 1.040	50%	9.416	9.069	8.573
• Meetadviesrapport luchtkwaliteit langs wegen		1.699	€ 182	9%	1.699	1.699	1.749
Subtotaal		26.767	€ 2.864	100%	26.588	26.855	23.051
aandeel bouw		2.258	242	8%	2.258	2.505	1.671
aandeel milieu/alg		24.509	2.622	92%	24.330	24.350	21.381
Programma 5. Algemeen en Projecten							
• Beleids- en bestuursondersteuning		3.132	€ 335	7%	3.132	3.198	3.038
• Detachering		1.488	€ 159	3%	1.488	768	5.189
• Faciliteren participatietraject		370	€ 40	1%	370	370	108
• Meewerken aan programma of project		10.181	€ 1.089	21%	10.181	8.951	11.721
• Partnerspecifieke werkafspraken		507	€ 54	1%	507	2.010	1.274
• Programma- en projectmanagement		10.945	€ 1.171	23%	11.045	13.246	10.800
• Algemeen		21.271	€ 2.276	44%	19.231	19.231	7.391
Subtotaal		47.894	€ 5.125	100%	45.954	47.774	39.521
aandeel milieu/alg		47.894	€ 5.125	100%	45.954	47.774	39.521
Totaal uren		158.923	17.005		154.625	150.015	157.717
aandeel bouw		20.502	2.194	13%	18.952	17.057	17.944
aandeel milieu/alg		138.421	14.811	87%	135.673	132.958	128.080

Bijlage 3: Overzicht bijdragen klanten

Baten per klant x € 1.000	Bouw-producten x tarief	Milieu-producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw diensten x €107	Milieu diensten x €107	Algemeen diensten x €107	Totaal diensten x €107	Gezamelijke diensten: Alle partners *)	Deel partners **)	Innovatie ***)	Totaal	Overige baten ****)	Begr. VJ2026	Aandeel bouw	Aandeel mil. & alg.	%	Aantal producten	Uren diensten	KN 2026	% tov VJ2026	Begroting 2025	Verschil bg 22 -> 21	Real. 2024	% tov 2025
Arnhem	2.608	979	3.587	1.078	889	1.065	3.031	320	524	60	904		7.522	4.210	3.312	30%	3.849	28.326	7.517	0%	7.182	5%	6.752	6%
Doesburg	267	68	335	98	91	28	217	47	47	9	102		654	412	242	3%	336	2.026	643	2%	612		667	-8%
Duiven	19	228	247	1	135	27	163	47	20	9	76		486	40	446	2%	321	1.521	512	-5%	473		482	-2%
Lingewaard	823	449	1.272	401	637	615	1.653	129	167	24	319		3.244	1.391	1.853	13%	1.370	15.447	3.190	2%	3.265		2,841	15%
Overbetuwe	97	534	631	33	338	118	488	115	51	21	188		1.307	181	1.126	5%	837	4.561	1.332	-3%	1,263		1,192	6%
Provincie regulier		360	360		210	225	435	146		27	174	300	1.268	300	968	5%	295	4.062	1.302	-4%	1,241		2,133	-40%
Provincie Bodemtaken				241	360		600						600	241	360	2%		5.610	626		673		545	23%
Provincie Complexe Handhaving				56	3.259	1.277	4.592					20	4.612	76	4.536	19%		42.914	4.612		4,156		4,521	-8%
Provincie Aandachtsbedrijven						1.369	1.369					35	1.404	35	1.369	6%		12.795	1.404		1,406		1,146	23%
Renkum	606	154	759	202	207	337	745	91	113	17	221		1.726	921	805	7%	861	6.967	1.733	0%	1,655		1,572	5%
Rheden	49	257	306	12	231	62	306	93	41	17	151		762	102	660	3%	557	2.857	782	-3%	745		711	5%
Rozendaal	3	6	9	1	5	1	8	14	7	3	23		40	11	29	0%	10	72	43	-7%	37		56	-35%
Westervoort	8	44	51	10	30	6	45	33	15	6	54		150	32	119	1%	102	444	151	0%	136		149	-9%
Zevenaar	34	350	383	18	320	52	390	95	42	18	154		928	93	834	4%	483	3.648	948	-2%	870		892	-2%
Partners algemeen					-0		-0						-0		-0	0%			-0					
Subtotaal partners	4.514	3.427	7.941	2.149	6.710	5.182	14.042	1.127	1.026	210	2.365	355	24.703	8.044	16.659	100%	9.021	131.250	24.795	0%	23.744		23.660	0%
OD Achterhoek				64	39		103	21			21	-0	124		124			960	117	5%	177	-34%	100	77%
OD De Vallei					39		39	21			21	-0	59		59			360	53	12%	52	2%	59	-11%
OD Nijmegen					114	163	278	21			21	-0	298		298			2.595	291	2%	132	121%	315	-58%
OD Veluwe					92	2	94	42			42		135		135			876	127	6%	166	-24%	128	30%
OD Rivierenland					60		60	21			21	-0	81		81			560	74	9%	73	1%	71	4%
OD Veluwe IJssel								-0			-0	-0	0		-0				2	-100%	1	158%	5	-87%
Subtotaal Omgevingsdiensten				64	343	165	573	125			125	0	697		697			5.351	665	5%	601	11%	677	-11%
Montferland								8			8		8						8		8		8	1%
Nijmegen																								
TMA																								
Staf					218	2.058	2.276						2.276					21.271	2.058	11%	2.111	-3%		
Overig					115		115						115					1.072	115				1.594	-100%
Subtotaal derden					333		2.391	8			8		2.399		2.399			22.343	2.181	10%	2.120	3%	1.602	32%
Subsidieverstrekkers																								
Subtotaal subsidieverstrekkers																								
Vrijval balans																			3					
Rentebaten													196						120					
Subtotaal overige baten																								
																			123	59%				
Totaal klanten	4.514	3.427	7.941	2.213	7.386	5.348	17.005	1.262	1.026	210	2.498	355	196	8.044	196		9.021	158.943	27.763	1%	26.465	5%	25.940	2%
% van de omzet			28%				61%				9%	1%	27.995		19.755									

**) betreft data- en ketengedreven services, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*
***) betreft klantadvies bouw en advies uitvoerigsbeleid*
****) betreft stimuleren circulaire economie, verminderen Nox en fijnstof, tegengaan ZZS, robotisering intakeproces en energie*
*****) betreft meetdienst provincie en out-of-pocketkosten PCH/PAB*

8,5 gemiddeld kengetal

Omgevingsdienst
Regio Arnhem